

Sygn. akt VU 3009/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku D. Ś.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w Ł. P. Terenowa w T.

o emeryturę rolniczą

na skutek odwołania D. Ś.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w Ł. P. Terenowa w T.

z dnia 10 marca 2014 r. sygn. GE 0487744

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje wnioskodawczyni D. Ś. prawo do emerytury rolniczej z dniem (...)

Sygn. akt VU 3009/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 marca 2014 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w Ł. P. Terenowa w T. odmówił D. Ś. prawa do emerytury rolniczej z uwagi na brak wymaganego 30-letniego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu.

Od powyższej decyzji D. Ś. złożyła w dniu 23 kwietnia 2014 roku odwołanie. Skarżąca wniosła o zaliczenie do stażu pracy w gospodarstwie rolnym okresu pracy w gospodarstwie rolnym babci i matki od dnia 3 listopada 1976r. do dnia 30 sierpnia 1980r.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu podniesiono, iż brak podstaw do zaliczenia wnioskodawczyni okresu pracy w gospodarstwie rolnym babci i matki od dnia 3 listopada 1976r. do dnia 30 sierpnia 1980r., ponieważ w tym czasie wnioskodawczyni podlegała innemu ubezpieczeniu społecznemu z tytułu zatrudnienia w Barze (...) w R..

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

D. Ś., urodzona (...), w dniu 17 lutego 2014r. złożyła wniosek o przyznanie emerytury rolniczej.

(dowód: wniosek emerytalny – k. 49 – 49 odwrót akt emerytalnych)

Mąż wnioskodawczyni W. Ś. był od 1990r. był właścicielem gospodarstwa rolnego położonego:

- w miejscowości K. gm. M. o powierzchni ogólnej 4,56 ha, objętej księgą wieczystą (...);
- w miejscowości K. gm. M. o powierzchni ogólnej 1,02 ha, objętej księgą wieczystą (...);
- w miejscowości K. gm. M. o powierzchni ogólnej 0,49 ha, objętej księgą wieczystą (...);

D. i W. małżonkowie Ś. byli właścicielami na prawach wspólności ustawowej nieruchomości położonej w miejscowości :

- K., gmina M. o powierzchni 0,29 ha, objętej księgą wieczystą (...);
- K. gmina M. o powierzchni 0,29 ha, objętej księgą wieczystą (...);
- K. gmina M. o powierzchni 1,25 ha, objętej księgą wieczystą (...);
- S., gmina W. o powierzchni 0,72 ha, objętej księgą wieczystą (...);

W dniu 17 lutego 2014r. w związku z zaprzestaniem prowadzenia działalności rolniczej W. Ś. oraz D. i W. małżonkowie Ś. darowali będące ich własnością wyżej opisane gospodarstwa rolne swojemu synowi A. Ś..

(dowód: akt notarialny z dnia 17 lutego 2014r. (...) – k. 69-79 akt emerytalnych)

Wnioskodawczyni legitymuje się okresem podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu rolników wynoszącym 26 lat 3 miesiące i 17 dni. Organ rentowy ustalając prawo do świadczenia emerytalnego zaliczył wnioskodawczyni następujące okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników:

- pracy w gospodarstwie rolnym rodziców: od dnia 3 stycznia 1974r. do dnia 2 listopada 1976r. oraz od dnia 31 sierpnia 1980r. do dnia 31 grudnia 1982r.
- pracy we własnym gospodarstwie rolnym: od dnia 1 stycznia 1993r. do dnia 16 lutego 2014r.

(dowód: decyzja z 10 marca 2014r. – k. 94 odwrót akt emerytalnych)

W okresie od dnia 3 listopada 1976r. do dnia 30 sierpnia 1980r. wnioskodawczyni pracowała w gospodarstwie rolnym należącym do jej babci B. B. położonym w N., oznaczonym w ewidencji gruntów numerami działek (...) o łącznej powierzchni 2,72 ha oraz w gospodarstwie rolnym należącym do jej matki M. D. położonym w N., oznaczonym w ewidencji gruntów numerami działek (...) o łącznej powierzchni 1,57 ha.

Gospodarstwa te stały się przez zasiedzenie własnością w równych częściach braci wnioskodawczyni K. D. i Z. D. z dniem 28 stycznia 2008r. na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 16 września 2009r. w sprawie I Ns 593/09.

Wnioskodawczyni zamieszkiwała w przedmiotowych gospodarstwach, które tworzyły zorganizowaną całość wraz z babcią B. B., matką M. D. oraz braćmi K. D. i Z. D. od urodzenia do zawarcia związku małżeńskiego w dniu 23 maja 1992r. Domownicy prowadzili wspólne gospodarstwo domowe. B. B. zmarła 27 stycznia 1978r., z uwagi na wiek i choroby nie pracowała w gospodarstwie rolnym. W spornym okresie w gospodarstwie rolnym nie pracowała także M. D.. Cierpiała bowiem od lat 60-tych XX wieku na chorobę psychiczną, która uniemożliwiała jej jakąkolwiek pracę. M. D. zmarła(...)

W gospodarstwie rolnym w spornym okresie pracowali bracia wnioskodawczyni i wnioskodawczyni. Gospodarstwo nie było zmechanizowane, były tam duże potrzeby pracy.

W gospodarstwie był inwentarz żywy tj. 3-4 krowy, 4 byki, 15-20 świń, 2 konie, 10 owiec, drób. Gospodarstwo nie było zmechanizowane. Ziemia była uprawiana rolniczo, było siane zboże.

Wnioskodawczyni w wieku 7 lat rozpoczęła naukę w szkole podstawowej, a następnie uczęszczała do 2-letniej szkoły zawodowej rolniczej, ukończyła naukę w szkole w wieku 17 lat czyli w czerwcu 1975r.

W spornym okresie wnioskodawczyni nie była zatrudniona na podstawie umowy o pracę. Pracowała tylko i wyłącznie w gospodarstwie rolnym babci i matki przy pracach polowych, przy obrządzaniu i karmieniu inwentarza żywego, dojeniu krów, odstawianiu mleka. Pracowała każdego dnia od rana do wieczora.

Pierwszą zawodową pracą, którą podjęła wnioskodawczyni była praca w PCK. Wnioskodawczyni była tam zatrudniona na podstawie umowy o pracę w charakterze siostry pogotowia (...) od dnia 1 czerwca 1984r. do dnia 31 grudnia 1992r.

(dowód: akt własności ziemi ON- (...)- k. 5 akt Sądu Rejonowego w Radomsku I Ns 593/09, ON- (...)-k. 6 akt Sądu Rejonowego w Radomsku I Ns 593/09, akt zgonu B. B. – k. 16 akt Sądu Rejonowego w Radomsku I Ns 593/09, akt małżeństwa wnioskodawczyni - k. 17 akt Sądu Rejonowego w Radomsku I Ns 593/09, akt zgonu M. D. – k. 11 akt Sądu Rejonowego w Radomsku I Ns 593/09, postanowienie – k. 40 akt Sądu Rejonowego w Radomsku I Ns 593/09, zeznania wnioskodawczyni – protokół rozprawy z dnia 4 grudnia 2014r. od minuty 30:15 do minuty 40:00 , świadectwo pracy z dnia 31 grudnia 1992r. – k. 6 akt emerytalnych, zeznania świadka A. G. - – protokół rozprawy z dnia 4 grudnia 2014r. od minuty 05:16 do minuty 17:36, zeznania świadka Z. D. – protokół rozprawy z dnia 4 grudnia 2014r. od minuty 17:37 do minuty 29:04)

W świadectwie pracy z dnia 31 grudnia 1992r. pracodawca Polski Czerwony Krzyż zaświadczył, że do okresu zatrudnienia wnioskodawczyni w PCK od 1 czerwca 1984r. do 31 grudnia 1992r. podlega zaliczeniu okres zatrudnienia od 3 listopada 1976r. do 30 sierpnia 1980r. w Barze (...) w R..

Zapis ten został wpisany na podstawie karty określającej uprawnienia do dodatku za wysługę lat w PCK, gdzie na prośbę wnioskodawczyni wpisano, że była zatrudniona w (...) Bar (...) przez okres 3 lat i 10 miesięcy. O pracy w Barze (...) w R. wnioskodawczyni napisała w życiorysie z dnia 15 kwietnia 1984r., sporządzonym na potrzeby przyjęcia do pracy w PCK.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. II Inspektorat w R. stwierdził, że nie może poświadczyć okresu ubezpieczenia wnioskodawczyni z tytułu zatrudnienia w Spółdzielni (...) w R. jak również w Barze (...) w R., ponieważ w/w płatnicy nie figurują w kartotece płatników składek na ubezpieczenia społeczne.

(dowód: życiorys z dnia 15 kwietnia 1984r. – akta osobowe, karta określająca uprawnienia do dodatku za wysługę lat –akta osobowe , świadectwo pracy z dnia 31 grudnia 1992r. – akta osobowe, pismo ZUS z dnia 9.10.2013r. – k. 98 akt)

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył co następuje:

Podstawą przyznania wnioskodawczyni prawa do emerytury rolniczej, z uwagi na jej datę urodzenia tj. 3 styczeń 1958r. może być wyłącznie art. 19 ust 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tj. Dz.U. z 2008r. nr 50 poz. 291 ze zm.) Emerytura z art. 19 ust 1 pkt 1 ustawy zależy bowiem od osiągnięcia wieku emerytalnego, który dla kobiet urodzonych od dnia 1 stycznia 1958r. do dnia 31 marca 1958r. wynosi co najmniej 61 lat i 9 miesięcy. Tymczasem D. Ś. urodziła się w dniu (...), a zatem z dniem(...) ukończyła dopiero lat 57.

Zgodnie z art. 19 ust 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet;
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat,
- 3) zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej;

Z art.19 ust.2 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników wynika, że przy obliczaniu okresów podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu rolników należy mieć na uwadze treść art.20 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

W myśl art. 20 ustęp 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.;
- 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

W/w okresów nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów.

Zgodnie natomiast z ustępem 3 art. 20 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników okresów, od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi nie zalicza się do ubezpieczeniowego stażu rolniczego osobom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r.

Skarżąca w odwołaniu wniosła o zaliczenie jej do okresu rolniczego ubezpieczenia okresu pracy w gospodarstwie rolnym babci i matki w okresie od 3 listopada 1976r. do dnia 30 sierpnia 1980r. na podstawie art. 20 ustęp 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. W myśl tej ustawy ubezpieczenie społeczne rolników dotyczy rolników i pracujących z nimi domowników. Domownikiem rolnika zgodnie z art. 6 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników jest osoba bliska rolnikowi, która:

a)ukończyła 16 lat,

b)pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie,

c)stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy;

Należy przypomnieć, że w spornym okresie od 3 listopada 1976r. do dnia 30 sierpnia 1980r. z prawnego punktu widzenia domownik nie podlegał ubezpieczeniu rolniczemu (podobnie jak osoba prowadząca gospodarstwo rolne) w związku z brakiem regulacji prawnych. Pojawiły się one dopiero na podstawie ustawy z dnia 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin (Dz.U. Nr 32, poz. 140) ale dotyczyły tylko rolników. Ustawa ta nie objęła bowiem domowników, w stosunku do których podleganie ubezpieczeniu rolniczemu wprowadziła dopiero ustawa z dnia 14 grudnia 1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 268). Co istotne ta ostatnia ustawa wprowadziła także po raz pierwszy definicję domownika, który objęty został ubezpieczeniem rolniczym. I tak, art. 2 pkt 2 ustawy stanowił, że za domownika uważa się członków rodziny rolnika i inne osoby pracujące w gospodarstwie rolnym, jeżeli pozostają we wspólnym gospodarstwie domowym z rolnikiem, ukończyły 16 lat, nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na podstawie innych przepisów, a ponadto praca w gospodarstwie rolnym stanowi ich główne źródło utrzymania. Sąd Apelacyjny w Krakowie - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w wyroku z dnia 31 lipca 2013r. w sprawie III AUa 1513/12 stwierdził, że warunki z art. 2 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin musi także spełniać osoba, która chce doliczyć do ubezpieczenia rolniczego okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców i dziadków jako domownik przed wejściem w życie tej ustawy.

Z zestawienia definicji domownika zawartej w ustawie dnia 14 grudnia 1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (art. 2 pkt 2) oraz w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników z 1990r. wynika, że obecna definicja domownika jest liberalniejsza (art. 6 pkt 2). Ustawodawca w art. 6 pkt 2 aktualnie

obowiązującej ustawy nie wymaga bowiem, aby praca w gospodarstwie rolnym stanowiła główne źródło utrzymania domownika i aby nie podlegał on obowiązkowi ubezpieczenia na podstawie innych przepisów, jak tego wymagał art. 2 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin

Przepis art. 2 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin z 14 grudnia 1982r. wyłącza możliwość zaliczenia okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców do rolniczego stażu ubezpieczeniowego w przypadku równoległego pozostawania w stosunku pracy i podlegania z tego tytułu ubezpieczeniu społecznemu. Takiego zakazu nie wprowadza natomiast art. 6 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Zdaniem Sądu Okręgowego w przypadku ubiegania się o emeryturę rolniczą o spełnieniu warunków do jej nabycia winny decydować przepisy obowiązujące w dacie złożenia wniosku emerytalnego. Skoro ustawodawca zalicza do rolniczego stażu ubezpieczeniowego w myśl art. 20 ustęp 1 pkt 2 ustawy okres prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r., a z art. 1 ustęp 1 ustawy wynika, że ubezpieczenie społeczne rolników, obejmuje, na zasadach określonych w ustawie, rolników i pracujących z nimi domowników, co oznacza, że okres pracy w gospodarstwie rolnym przed 1 stycznia 1983r. może być zaliczony tylko wówczas, gdy praca ta jest wykonywana na zasadach domownika rolnika, to pojęcie domownika winno się ustalać wg aktualnej definicji z art. 6 ustęp 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Nie jest zasadnym stosowanie poprzedniej definicji domownika z art. 2 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin przy ustalaniu rolniczych okresów ubezpieczenia w myśl art. 20 ustęp 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, gdyż definicja ta nie obowiązywała w spornym okresie. Z uwagi na brak ustawowej definicji domownika w tym czasie, według Sądu pojęcie domownika należy ustalać wg definicji obowiązującej w dacie złożenia wniosku emerytalnego, czyli na podstawie art. 6 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. W będącej przedmiotem osądu sprawie należało zatem ustalić, czy skarżąca podlegała w spornym okresie ubezpieczeniu rolniczemu na podstawie art. 20 ustęp 1 pkt 2 ustawy.

Fakt pracy wnioskodawczynie w spornym okresie w gospodarstwie rolnym babci i matki o łącznej powierzchni przeszło 4 ha, które obecnie jest własnością jej braci, potwierdzili świadkowie A. G. i Z. D. (brat skarżącej). Z ich spójnych i logicznych podzielonych przez Sąd zeznań wynika, że skarżąca w spornym okresie cały czas pracowała w rodzinnym gospodarstwie rolnym, praca ta miała charakter stały i stanowiła dla wnioskodawczynie główne źródło utrzymania. Wnioskodawczynie zamieszkiwała w rodzinnym gospodarstwie i uczestniczyła we wszystkich pracach w tym gospodarstwie. Potrzeby pracy były duże, gdyż gospodarstwo nie było zmechanizowane, a był tam liczny inwentarz żywy. Inwentarzem żywym zajmowała się głównie wnioskodawczynie – obrządzała i karmiła zwierzęta, doila krowy i odstawiała mleko. Pracowała też w polu przy wszystkich pracach domowych. W spornym okresie wnioskodawczynie już nie uczęszczała do szkoły (tą ukończyła w czerwcu 1975r.), a zatem była w pełni dyspozycyjna do wykonywania prac w gospodarstwie rolnym. Oprócz niej w gospodarstwie pracowali jej bracia, którzy je prowadzili. Natomiast babcia i mama z uwagi na stan zdrowia w spornym okresie nie pracowały w ogóle w gospodarstwie rolnym. Praca wnioskodawczynie w rodzinnym gospodarstwie rolnym miała istotne znaczenie dla jego prawidłowego funkcjonowania. Fakt pracy wnioskodawczynie w przedmiotowym gospodarstwie rolnym nieprzerwanie od dzieciństwa aż do zamążpójścia w 1992r. wynika także z postępowania dowodowego przeprowadzonego na potrzeby sprawy o zasiedzenie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Radomsku o sygn. akt I Ns 593/09.

W judykaturze ugruntowane jest stanowisko, że domownikiem rolnika, jest osoba która świadczy określone prace stale (codziennie) w wymiarze nie mniejszym niż połowa etatu (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 1997 r. w sprawie o sygn. akt II UKN 96/96, OSNP 1997/23/473, lex numer 30567; z dnia 3 grudnia 1999 r. w sprawie o sygn. akt II UKN 235/99, OSNP 2001/7/236, lex numer 46347; z dnia 10 maja 2000 r. w sprawie o sygn. akt II UKN 535/99, OSNP 2001/21/650, lex numer 49141; z dnia 27 czerwca 2000 r. w sprawie o sygn. akt II UKN 612/99, OSNP 2002/1/21, lex numer 49904; z dnia 3 lipca 2001 r. w sprawie o sygn. akt II UKN 466/00, OSNP 2003/7/186, lex numer 76249). Jednocześnie podkreśla się, że domownikiem rolnika może być także osoba, dla której praca w gospodarstwie rolnym nie stanowi podstawowego zajęcia i stałego źródła utrzymania. Nie jest wymagane, by domownik poświęcał cały swój czas pracy na pracę w gospodarstwie rolnym osoby bliskiej, jak też nie musi czerpać

środków utrzymania wyłącznie z tej pracy. O stałości pracy domownika w gospodarstwie rolnym decyduje zachowanie gotowości do świadczenia jej na rzecz gospodarstwa osoby bliskiej w wymiarze czasu stosownym do zakładanego przez rolnika prawidłowego jego funkcjonowania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2006 r. w sprawie o sygn. akt II UK 42/06, OSNP 2007/19-20/292, lex numer 309431).

W świetle przeprowadzonego postępowania dowodowego nie budzi wątpliwości, że praca wnioskodawczynie w rodzinnym gospodarstwie rolnym spełnia kryteria pracy w charakterze domownika.

Organ rentowy co do zasady nie kwestionował faktu pracy skarżącej po 16 roku życia w rodzinnym gospodarstwie rolnym, gdyż zaliczył jej zarówno wcześniejszy okres pracy w tym gospodarstwie od 3 stycznia 1974r. do 2 listopada 1976r. jak i późniejszy od 31 sierpnia 1980r. do 31 grudnia 1982r. Natomiast podstawą odmowy zaliczenia wnioskodawczynie okresu pracy w rodzinnym gospodarstwie rolnym od 3 listopada 1976r. do dnia 30 sierpnia 1980r. do rolniczego stażu ubezpieczeniowego, była podnoszona przez organ rentowy okoliczność równoległego zatrudnienia w Barze (...) w R., a zatem podlegania obowiązkowo innym ubezpieczeniom. Tym samym organ rentowy ocenił, czy praca wnioskodawczynie w gospodarstwie rolnym spełnia warunki podlegania ubezpieczeniu rolniczemu przez pryzmat definicji domownika z art. 2 pkt 2 ustawy z 1982r. ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin. Zdaniem Sądu Okręgowego z przyczyn wskazanych wyżej takie stanowisko jest nieuzasadnione, gdyż o tym czy praca wnioskodawczynie spełnia kryteria pracy w charakterze domownika rolnika winna decydować aktualna definicja domownika z art. 6 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z 1990r.

Nie mniej nawet, gdyby oceniać pracę wnioskodawczynie w rodzinnym gospodarstwie na podstawie art. 2 pkt 2 ustawy z 1982r. ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin, to należy podnieść, że organ rentowy nie wykazał – pomimo spoczywającego na nim w tym zakresie ciężaru dowodu – aby w spornym okresie wnioskodawczynie podlegała obowiązkowi ubezpieczenia na podstawie innych przepisów.

Wnioskodawczynie oraz przesłuchani w sprawie świadkowie zaprzeczyli, aby ta w spornym okresie gdziekolwiek, poza gospodarstwem, pracowała, tym bardziej na podstawie umowy o pracę rodzącej obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym. Organ rentowy wiedzę na temat pracy zarobkowej skarżącej zaczerpnął z życiorysu sporządzonego przez wnioskodawczynie w dniu 15 kwietnia 1984r., w którym napisała, że po zakończeniu szkoły zawodowej pracowała w Barze (...) w R. oraz karcie określającej uprawnienia do dodatku za wysługę lat w PCK, gdzie wpisano na własną prośbę wnioskodawczynie, iż pracowała w (...) Bar (...) przez okres 3 lat i 10 miesięcy. Powyższy okres od 3 listopada 1976r. do 30 sierpnia 1980r. – na podstawie prośby wnioskodawczynie - został jej zaliczony do wysługi lat przez PCK, co z kolei wynika ze świadectwa pracy z 31 grudnia 1992r. Organ rentowy powołał się także na opinię psychiatryczną z 2004r., gdzie wnioskodawczynie zeznała, że po szkole pracowała w barze (...).

Przedłożone przez organ rentowy dowody nie są wystarczające do stwierdzenia, że w okresie od 3 listopada 1976r. do 30 sierpnia 1980r. wnioskodawczynie podlegała obowiązkowi ubezpieczenia na podstawie innych przepisów.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w piśmie z dnia 9 października 2003r. nie poświadczył okresu ubezpieczenia wnioskodawczynie z tytułu zatrudnienia w Barze (...). Wprawdzie nie wyklucza to zatrudnienia wnioskodawczynie, jak podnosi organ rentowy, ale także go nie potwierdza. Niewątpliwie jednak jest to dowód na to, że sporny okres nie został skarżącej zaliczony przez ZUS do okresu, od którego zależy prawo do emerytury w powszechnym systemie emerytalnym oraz że brak podstaw do takiego zaliczenia. Tylko natomiast zaliczenie danego okresu przez ZUS do okresu, od którego zależy prawo do emerytury w powszechnym systemie emerytalnym, definitywnie wyklucza zaliczenie go do okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w myśl art. 20 ust 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Tymczasem wnioskodawczynie jako ur. (...) (a zatem po dniu 31 grudnia 1948 r.) w myśl art. 20 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i ich rodzin w ogóle nie można doliczyć do stażu ubezpieczeniowego w systemie rolniczym okresów, od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi. Nie oznacza to jednak,

że wnioskodawczyni nie można w/w okresów zaliczyć do rolniczego stażu ubezpieczeniowego, jeżeli w tym okresie podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Organ rentowy nie dysponuje umową o pracę skarżącej, ani innym dowodami potwierdzającymi fakt zatrudnienia skarżącej na podstawie umowy o pracę oraz wymiar czasu pracy. Rodzaj umowy, na podstawie której dana osoba była zatrudniona oraz wymiar czasu pracy jest o tyle istotny, iż w myśl art. 8 ustęp 1 ustawy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin z dnia 23 stycznia 1968 r. (Dz.U. Nr 3, poz. 6) obowiązującego w spornym okresie za okresy zatrudnienia uważa się okresy pozostawania w stosunku pracy (art. 5 ust. 1) na obszarze Państwa Polskiego, jeżeli osoby zatrudnione pobierały w tych okresach wynagrodzenie lub zasiłki z ubezpieczenia społecznego na wypadek choroby i macierzyństwa. A przy ustalaniu okresów zatrudnienia wymaganych do uzyskania emerytury lub renty inwalidzkiej nie uwzględnia się okresów zatrudnienia wykonywanego w wymiarze czasu pracy niższym niż połowa obowiązującego w danym zawodzie. W razie wykonywania równocześnie dwóch lub więcej zatrudnień bierze się pod uwagę łączny wymiar czasu pracy (art. 8 ustęp 4 ustawy).

Z przepisów tych wynika, że obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym dotyczył jedynie osoby zatrudnionej na podstawie umowy o pracę w wymiarze nie niższym niż połowa obowiązującego w danym zawodzie.

W będącej przedmiotem osądu sprawie wnioskodawczyni zaprzeczyła, aby w spornym okresie pracowała zawodowo. Zeznała, że starając się o pracę w PCK w życiorysie skłamała co do wcześniejszej pracy w Barze (...). Skłamała, gdyż bała się, że nie mając żadnego zawodowego doświadczenia, nie zostanie zatrudniona.

Brak miarodajnego dowodu na pracę wnioskodawczyni w spornym okresie, oprócz jej gołosłownego oświadczenia, z którego się obecnie wycofała, nie daje podstaw do uznania, iż w spornym okresie podlegała ona obowiązkowi ubezpieczenia z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, tym bardziej w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa obowiązującego w danym zawodzie.

Skoro organ rentowy nie udowodnił, pomimo spoczywającego na nim ciężaru dowodu, iż wnioskodawczyni w spornym okresie podlegała ubezpieczeniom społecznym na podstawie innych przepisów, to nie zachodzi przesłanka do odmowy zaliczenia tego okresu do rolniczego stażu ubezpieczeniowego na podstawie art. 20 ustęp 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Skarżąca udowodniła bowiem, że w spornym okresie cały czas pracowała w gospodarstwie rolnym, a praca ta stanowiła dla niej główne źródło utrzymania.

Po zaliczeniu wnioskodawczyni do rolniczego stażu pracy (26 lat 3 miesiące i 17 dni) spornego okresu od dnia 3 listopada 1976r. do dnia 30 sierpnia 1980r. w wymiarze 3 lat 9 miesięcy i 27 dni) legitymuje się ona wymaganym 30-letnim okresem podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników. Skarżąca spełniła także pozostałe przesłanki, od których zależało prawo do emerytury rolniczej (osiągnęła wiek emerytalny i zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy na podstawie art.477¹§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury rolniczej z dniem spełnienia ostatniej przesłanki, od której zależało prawo do emerytury tj. od dnia zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej.